

PARIŠKI SKLEP

PARIŠKI SKLEP

**Rojaki ! Ne zabite na
Solsko društvo !**

Dnevne vesti

Italijanska ljudska stranka in avtonomija v novih pokrajinah. To dni se je sestalo v Rimu vodstvo Italijanske ljudske stranke, ki je sprejelo s ozirom na avtonomije in druga vprašanja v novih pokrajinah to le resolucijo: "Stranško vodstvo zahteva od vlade večjo skrb za vprašanja ureditve novih pokrajin, toliko glede končnoveljavnih uredbe uprave, ki naj se do- loči z ozirom na avtonomistična načela, že potrjena v aneksijskem zakonu, kolikor glede finančnih in gospodarskih vprašanj, nastalih v sled razpada avstrijske države, in končno tudi glede jezikovnih vprašanj in vprašanj so- štita med državno ustavo in drugorodnimi dr- žavljeni."

Položaj v Bocenu. "Tiroler" poroča, da so poslali nemški poslanci dne 22. t. m. sledečo brojavko ministrskemu predsedniku: Pred kratkim je naslovila bozenska fašistovska sku- pina na mestni magistrat v Bocenu nekatere zahteve, med temi odstop slobodno izvolje- nega župana dra. Perathonerja, izročitev najlep- šega mestnega šolskega poslopja za italijansko šolo ter odpravo avtonomne mestne policije. Včeraj je bilo v navzočnosti poslanca Mussolin- ja sklenjeno, da se razpusti odbor bozenske krajevne fašistovske skupine ter se poveri iz- vedba gornjih zahtev posebnemu izvršilnemu odboru, tako da po dosežanih izkustvih ni iz- ključeno da pride do uporabe nasilnih ukre- pov. Smatramo torej za svojo dolžnost, da ob- vestimo Vašo Ekselencijo o tem da vse stranke nevarnem položaju, ter da prosimo, da pošlje komandanta v Bozen gospoda generalnega ko- misarja ali kakakega drugega zastopnika Vaše ekselencije, da tukaj izda na učinkovit način po- točni ugotovitvi dejanskega stanja potreb- ne ukrepe v interesu javne varnosti. Dr. Reut- Nikolussi, dr. v. Walther, grof Toggenburg, dr. Finzi.

Medministrstvena komisija za tržaški pro- met je v nedeljo zaključila svoje zasedanje. Na podlagi izida znane ankete pri lokalnih pri- žetih krogi je komisija sestavila predloge, ki se tičejo priloge tujega kapitala, pristanških vprašanj, upravnih in fiskalnih olajšav in opre- dejen za industrijo, posebnega carinskega po- slovanja za industrijske izdelke, razširjenja in ureditve prostih pristanišč. Izbrana je bila tudi splošna razprava glede svobodne luke. Komisija je naprosila predsedstvo, da zastopa pri pristojnih ministrstvih tiste sklepe italijan- sko-orientalskega kongresa, ki so v zvezi s vprašanji, katera spadajo v področje komisije. Ob koncu zasedanja se je tržaški župan Pi- tacco zahvalil predsedniku komisije Salati in zastopnikom raznih ministrstev za sodelovanje.

Salata je v svojem odgovoru poudarjal, da tudi ko bo enkrat vprašanje tržaške luke ure- jeno v upravnem in carinskem pogledu, da ne- obhodno potrebno sodelovanje domačih čin- niteljev, ki bodo osrednji vladni pomagali re- ševati različna vprašanja, katera bodo tudi v bodočnosti nastala z ozirom na posebno funk- cijo pripadajočo Trstu.

"Piccolov" dopisnik je imel nato pogovor s Salato, ki pa je bil zelo zelo. Hvalil je iz- pitalo in temeljito delo komisije ter poudarjal, da čaka njega sedaj težja naloga posredovanja pri osrednjih oblastih. Komisija bo nadaljevala svoje zasedanje meseca oktobra v Rimu. Sa- lata je prepričan, da bo močeno priti do ukre- pov, ki bodo v skladu z interesi države in ki bodo Trstu in pokrajini pomagali.

Odhajanje vojskih novincev. Vojaški no- vincji Julijske Krajine, ki se zbirajo na gradu Sv. Justa, odhajajo v skupinah v mesta, kamor so določeni. Predvčerajšnjem je odpotovala prva tafa skupina, 587 moških. Spremljala so jih različna tržaška društva. Skupine bodo odha- jale vsak dan do 3. oktobra; dva transporta bosta šla po morju do Jakina.

"Glasbena Matice". Vpisovanje v šolo Glasbene Matice se vrši v petek in soboto, 29. in 30. t. m. od 9.—12. in od 15.—18., v nedeljo od 9.—12. v ulici Torre bianca št. 39 I. nadst. (levo). Vpisnina za na novo vstopajočo go- jence 5 lir, za one, ki so že obiskovali pouk pri "Maticu" 3 lire. Ukovina za klavir in gosli za prvi letnik mesečno 20 lir, za ostale letnike do petega 25 lir, za VI., VII., VIII., IX. letnik 35 lir mesečno; za solopetje 30 lir mesečno; za harmonijskojevo kot glavni predmet 25 lir, kot stranski 5 lir, za elementarno glasbeno teorijo kot obvezen stranski predmet 3 lire in članar- ina 2 lir mesečno. Ubožnim, a pridnim gojen- cem se zniža ukovina.

V Barkovljah se vrši vpisovanje v soboto, 30. t. m. od 9.—12. in od 15.—18., v nedeljo, 1. oktobra od 9.—12. v barkovljanskem "Na- rodnom domu". Glede vpisnine in ukovine ve- lja že prej omenjeno.

Opozarjamo naše narodno občinstvo, da vpiše svoje otroke v našo glasbeno šolo, ka- tera se lahko meri z drugimi glasbenimi šolami te vrste. Poleg tega, da sestoji njen učiteljski zbor iz vzposobljenih učiteljev, ima šola tudi to prednost, da se v njej poučuje v našem ma- terinem jeziku. "Glasbena Matice" je razširila svoj delokrog na celo spodnjo okolico, tako da se vrši pouk v vsakem posameznem kraju. Naši okoličani naj ne zamudijo te ugodne pr- ilike, da se tudi njihova deca potom te prelepe umetnosti povzpne do popolne izobrazbe.

Pozor posestniki glasovirjev in biljardov. Mestni municipij opozarja vse posestnike gla-

sovirjev in biljardov, ki niso še plačali za leto 1922 tozadnega občinskega davka, naj to storijo najkasneje do 10. oktobra t. l., da ne bo izvršbe. Davek se plača v istem znesku kakor lani.

Ob enem se pozivljajo tisti, ki niso še pri- javili posest glasovirjev oziroma biljarda, da to store v gori omenjenem roku, ker drugače zapadejo kazni dvojnega davka in popravil v denarju do 300 lir. Posest morajo prijaviti ne samo lastniki glasovirja (biljarda), ampak vsakdo, ki ima glasovir v rokah iz bodisi ka- terega naslova (najem, varstvo itd.).

Knjižnica za invalide. Vsak invalid naj si preskrbi "invalidsko knjižnico", ki se dobi v pisarni "Edinost" v ulici S. Francesco, 20/I. Vsebuje natančna navodila za vsak slučaj; istotako najdejo v njej vdove in si- rote padlih v vojski pouk, kako priti do pokojnine. Cena 250 po pošti 300 stot. več.

Popravek. V včerajšnji objavi "Šolskega društva" o sestavi odbora se je unilnela neljuba pomota. Od izvoljenih odbornic je namreč iz- puščena gospa Milena Pirjevec iz Sežane.

Strupene gobe. Včeraj jutraj so aretirali mestni stražniki v ulici S. Spiridione 17 letno Evo B. iz Kopra, ker je hotela prodajati stru- pene gobe.

Društvene vesti

Alf. ter. dr. "Balkan". V četrtki ob 20.30 se- stanek v prostorih, določenih na obzenu zbora. Uro pred sestankom odbora seja.

"Glasbena Matice". Vpisovanje v šolo "Glasbene Matice" se vrši jutri, v petek in vsake dan dalje do 30. t. m. od 9.—12. in od 15.—18., v nedeljo pa samo od 9.—12.

Mandolinistična skupina MDP Sv. Jakob. Danes ob 20. uri prva seja skupine. Vabljeni so člani in nečlani, ki se zanimajo za glasbo.

Zveza Mlad. dr. v J. Kr. — Trst. Ima danes redno odborovo sejo starega in novega odbora. Dnevni red: 1. Predaja poslov pripravljalega odbora stalnemu odboru. 2. Tehnična obrav- nava družabnega večera. 3. Skupnostni. Seja se vrši točno ob 20.30 v prostorih krožka "Omladine" Skokirja. Predsednik.

Srednješkotsko društvo "Zora". Danes ob 16. odborova seja v navadnih prostorih. Predsednik.

Iz tržaškega življenja

Tatovi v trgovini z mešanin blagom. V noči od ponedelja na torek so odprli doslej neznan tatovi s ponarejenimi ključi trgovino z meša- ninim blagom lasti gospoda Antona Plesničarja v ulici Giulia. Iz trgovine so odnesli več sala- mov, nekoliko sira in sladkorja ter razna dru- ga živila v skupni vrednosti nad 3500 lir. Tat- vina je bila naznanjena policiji.

Ogenj v villi. V ulici del Porta št. 372 stoji vila, ki je last Rafaela Luzzatto. V tej villi po- pravljajo zidarji neko sobano. Da pa ne pokvari- jajo parket, so potrosili po njih žagovino. Pred sinočnjim, po končanem delu se je eden izmed zidarjev spozabil ter je vrget od sebe na ža- govino tleč ostanek cigarete. Nezneca je ho- tela, da je začela čez noč tleči žagovina. Proti jutru so se pa vneli parketi. K sreči, da so pravočasno zavohali dim domači, ki so brž planili iz postelje in šli pogledat, kje gori. Nato je eden izmed njih telefoniral na glavno po- stojajo ognjegašev. Kamlu so prišli ognjegašci- ki so dvignili en del parketov in brizgali vodo na spodaj ležečo gredo, ki se je bila ravno kar vnela. Nevarnost so preprečili v enem četrtu ure; v drugem četrtu ure so pa pogasili ves ogenj. Škoda, ki je krita z zavarovalnico, se ceni nad 1000 lir.

Dobro oboroženi mladeniči. 19 letni Marijan Bremich, stanujoč v ulici del Bosco št. 18, nosi zelo rad, za vsak slučaj, pri sebi orožje, toda brez tozadnega dovoljenja. Ker ve prav dobro, kakšna usoda ga doleti, če dobio pri njem prepovedano orožje, se prav previdno skriva ob ponočnih urah po samotnih šen- jakovskih ulicah, seveda ne z dobrimi nameni. Kraljevi stražniki, ki patruirajo odnot, so imeli že večkrat priložnost, da so ga videli, toda on je imel do sedaj še vsakrat to srečo, da se jim je pravočasno izognil. Preteklo noč je pa končno padel v roke kr. stražnikom. Ti so ga preiskali. Imeli so krassen uspeh, zakaj pri njem so našli eno bombo in nabasan samo- kres. Odkazali so mu mesto v zaporu.

Čuden napad. — Napadenec zbežal brez sledu. Preteklo noč okoli 3. ure, ko sta patru- lirala dva kraljeva stražnika po ulici Sette fontane, sta nenadoma zadela obupno klika- nje na pomoč, ki je prihajalo izza vogala bli- žnje ulice Raffineria. Možja postavila, sluteč, da se mora kaj hudega goditi, sta brž odkorakala proti mestu, od koder so prihajali kliki. Kmalu sta prišla na vogal ulice Raffineria. Od tod sta videla ob svetlobi cestne svetilke dva moža, ki sta se valila po prahu in se pretepala. Eden je vpil kot obseden; čim je drugi zagledal stražnike, ki so se mu približevali, se je izvil iz rok in nato zbežal. Stražnika sta pu- tila moža, ki bi bil napadenec, ležati na tleh in sta se spustila za napadalcem. Kmalu sta ga prijela; toda preden sta ga ukenila, sta ime- la z njim mnogo opravila, zakaj mož se ni pu- stil ukeniti, češ da je nedolžen. Odpeljala sta ga na mesto, kjer sta prej pustila napadalca.

Ništa se malo začudim, ko ni bilo o njem naj- manjše sledi: mož je pobegnil, baje radi gotov- vih vzrokov.

Arutiranec je bil odpeljan v zapor. Imenuje se: Alojzij Flego, star 21 let, stanujoč v ulici Molino a vento št. 72.

Spopad med fašisti in komunisti v Izoli. 26- letni natak Lucijan Depasse je sedel včeraj popoldne nedaleč od kavarne "Nemis" v Izoli in čital komunistični list "Il Lavoratore". Ne- nadoma se mu je približal tamkajšnji poveljnik fašistov, neki Valentini, in mu izstregel časo- pis iz rok. Radi tega sta se začela prepirati. Prepri pa ni trajal dolgo, zakaj fašist je povle- kl iz žepa samokres in poenel natakarju kroglo v rebra. Ranjenca so pripeljali v tukaš- njo bolnišnico; ranilca so aretirali. Pozneje je prišlo do spopadov med fašisti in komunisti.

Ljubzenska žaložnja. Sinoči so pripeljali v bolnišnico zasebnik Marijo Faganelli, staro 31 let, stanujočo v ulici dell'Asilo št. 1. Imela je težko rano pod desnim očesom. Ranil jo je njen ljubimec Marijan Golobich, star 32 let, s samokresom iz ljubosumnosti. Dogodek se je odigral v neki gostilni v ulici S. Vito št. 5. Ranilec je zbežal.

Vesti z Gorlškega

Dejanja fašistov. — Fašistovski pohod na Renče. — Pooploje konsumnega društva za- žigeno. — 25.000 lir škoda. Pred par dnevi je bil državni praznik kot ga obhajajo vsako leto. Ta dan so fašisti izrabili za svojo manifestacijo. Na tisoče in tisoče fašistov je prišlo v Videm, sam Mussolini je imel govor, ki je bil silno pomemben zanj in za njegovo stranko. Obsa- jano vsako nedovoljeno nasilje, naj pride od katerekoli strani, zato tudi ne moramo od- bravati dejstva, da je neznana roka položila v Most na tratinico želatino pod vlak, ki je peljal zvečer fašiste iz Vidma na svoje do- move. Hudega se hvala Bogu ni zgodilo. Kdo je hotel napraviti zločin ni znano. Padla je seveda krivda na komuniste in brez vsake preiskave na vse ljudstvo sploh. Fašisti so ta- kovi mislili na maščevanje. Šli so v vas in so pred vsem zažigali hišo št. 4, last kovača Petra Ronutija. Tudi bližnji senik se je užgal. Po- tem, ko so prišli orožniki, so fašisti zažigali še županovo hišo, ki je neki Karl Marega. Iz hiše so lahko rešili samo par sodov vina in nekaj malice pohištva. V hlevu je morala ži- vna žalostno poginili. Prišli so gasit ognje- gasci iz Gorice. Vsa vas je bila takoj po- koncu, nastala je grozna panika, vse je be- žalo iz hiš, slišal se je jok žensk in otrok. Ko so fašisti opravili svoje delo, so se vrnili na vlak in odšli domov v Gorico in drugam, posebno ker je prišlo več vojaštva. Še je vse živelo pod temi vtisi, ko smo izvedeli novost, ki je vsakega napolnila z bojaznjo. Neki mladenič, ki ima iti k vojakom, je v Renčah razrezal s "čevčem" dva italijanski zastavi. Ta mladenič ni doma iz Renč, ampak iz Gradišča, človek, ki ga lahko z mirno vestjo imenujemo barabo, ker je zagrešil že mnogo prestopkov, ki jih tu ne bomo naštevati. Omenimo samo, da je bil, ko je storil svoje dejanje, popolnoma pijan. Župan je takoj naznanil zadevo orožni- kom, in prišla je tudi v Gorico deputacija z županom na čelu, da ukrene vse potrebno, da se ne izvrši radi neumnega dejanja pijanca celi vasi kaj zelo tragičnega. V zavesti, da ima civilni podkomisariat v takih slučajih kaj malo besede, saj imamo izkušnje že od po- prej, da šla komisija naravnost k tajniku fašis- tovc, da pri njem intervjuira.

Tajnik fašistov je tudi z ozirom na to, da vas ne more biti odgovorna za dejanja posa- meznikov, objubil, da se vasi ne zgodi nič in da se zadovolji z izjavo, da obsodijo dejanje in da nočejo imeti s storilcem ni- česar skupnega. To je tajnik izrecno objubil in na tozadevno vprašanje odposlancev tudi pritril, da fašisti ne bodo ničesar storili na svojo roko, ker pridejo po povelja k fašiju. Na te besede, ko so bili Slovenci pripravljeni dati zahtevano zadoščenje in izjavo, smo mi- slili, da se je stvar sklenila med možmi, in da se ne bo nič zgodilo. Varali smo se. V petek jutraj smo prejeli sledeče poročilo: Okrog sedme ure zvečer so se pripeljali iz Gorice fašisti na kolesih. Vseh skupaj jih je bilo kakih 30. Pri neki trgovki so dobili petroleja in šli nad poslopje konsumnega društva, v ka- terem se nahaja čitalnica in pevsko društvo "Svoboda". Politi so notranje prostore a petrolejem in jih zažigali. Bilo je v vasi mnogo ljudi, posebno fantov navzočih, ki so morali vse skupaj mirno gledati. Natančnega poročila o poteku tega, kar se je zgodilo, še nimamo, toda to vemo, da je škoda zelo velika. Zgorle so knjige, klavir, mnogo pohištva in blaga v konsumnem društvu. Zgorle je tedaj le no- tranje poslopje, streha se je le malo udrla. Ko so opravili svoje delo, so odšli.

K temu opisu smo prejeli še dokladno po- ročilo, iz katerega posamezno podrobnosti in sicer. Fašisti so prišli v vas s spremstvom Ita- lijanov od "Dipartimento tecnico". Fašisti so šli na trg pred cerkev in zaprli so vse izhode iz vasi. Nato so šli v hišo konsumnega društva, kjer se nahaja društvena soba "Svoboda". Tu so znesli na en kup na sred sobe klavir, knjige mize, stole, omare, itd. Potem so šli kupit

petrolej in so to vse skupaj polili in zažigali. Preje so bili zaprti okna. Ko so videli, da je zgorlelo vse, kar so nameravali zažgati, so de- jali županu, da naj pokliče ognjegasce, da ostali ogenj pogasijo, kar se je tudi zgodilo. Zgorle je tedaj samo strop in oprava, ki je obstojala iz knjižnice, dveh pisalnih miz, klav- irja, in stolic. Zgorle so seveda tudi knjige Konsumnega društva, ki je imelo v isti sobi svojo pisarno. Škoda znaša okoli 25.000 lir. Značilno je, da so potem zahtevali od župana potrdilo, da so vse v redu izvršili. Ko so se vračali, (po drugi poti kot so prišli, čez Miren), so obvestili orožnike, da naj gredo branit Renče. Res lepo norčevanje, se jim lahko orožniki zahvalijo za tak poklon. Druga ni bilo. Pravijo, da bi bili, če bi bila prejšnji dan izostala intervencija, požgali se vse več. Ome- njen mladenič je, kakor omenjeno, iz Gradišča. V Renčah se je mudil, ker je prišel z drugimi fanti na županstvo po legitimacijo. Zrezal je zastavo na občinski hiši in na šolski baraki. Fašisti so naložili županu še, da mora viseti na županstvu zastava en mesec časa in da morajo kupiti novo zastavo mesto razrezane.

Tekma pevskih društev v Rihemberku. Pre- tečeno nedeljo se je vršila v Rihemberku tek- ma pevskih društev, že dolgo napovedana. Tekma ni imela popolnega uspeha. Ne vemo, kaj je temu vzrok, da se je vdeležilo tekme samo šest pevskih zborov in sicer oni iz Bar- kovlj, Rihemberka, Tomaja, Crnič, Standerža in Vrtovina. Veščaki so razsodili, da gre to pr- vinstvo pevskemu zboru iz Barkovlj, dasi- jih je bilo mnogo tudi za rihemberški in neka- teri za tomajski zbor. Vseh pevcev je bilo to pot v Rihemberku okoli 200. Ljudi pa je bilo nad 3000, toliko jih Rihemberk še ni videl. V pozdravnem govoru je omenil govornik, da bodo pomembnost te tekme dokazali zbori sami. Marij Kogoj pa je v svojem govoru po- vardil upanje, da se bo čez eno leto vršila pev- ska tekma, ki bo res pevška tekma vseh dru- štva naše Julijske Krajine, dejal je tudi, da je naša narodna pesem tako lepa, da jo presega morda komaj še ugrajnska.

Iz Dornberga. Vred nenavadnih nalivov je narasla Vipava ter stopila čez bregove. Stari mostje pravijo, da ni bilo že dolgo let slone povodni.

Iz Tolmina. Ob priliki smrti Marije Busnel- loj, Manfreda iz Tolmina, ki je umrla valed poroda dvojčkov, ter zapuščila še enega otro- čka, je bila nabrana, od gg. Marija Hartel in Julija Frankovih med tukašnjim prebiva- stvom, lepa svota L 935,90 za vzdrževanje teh otrok.

Tem potom se najtopleje zahvaljuje vsem darovalcem.

Borzna poročila.

Trst, dne 26. septembra 1922.

Jadranska banka	119
Cesulich	345
Dalmatia	295
Gerolmitich	1510
Libera Tristina	443
Lloyd	1230
Lussino	610
Martinolich	145
Oceanica	140
Premuda	360
Trpčevich	300
Ampela	604
Cement Dalmatia	365
Cement Spalato	276

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 26. septembra 1922.

ogravske krone	—,90	1.—
avstrijske krone	—,03	—,95
čehoslovaške krone	73.—	73,75
dinarji	33,25	34.—
lejlj	13,25	15,75
marke	2.—	2,70
dolarji	23,10	23,90
francoski franki	178	179—
švicarski franki	433.—	437—
angleški funti papirni	162,60	168—
angleški funti, zlati	113.—	115—
napoleon	90,50	91,40

Mali oglasi

HISA nova z osmimi parcelami zemljišča se proda za L 12.000. Nadrožica št. 11 pri Gor- janskem p. Komen. 1770

KLAVIR, nemške znamke, popohn, se proda. Rosetti 24, I. desno. 1772

OMARE, dve masivni spalni sobi, predvojno delo, stolice, toiletne mizice. Via Zonta 9, I. 1773

STANOVANJE z gostinjo, v dobrem kraju, se da v najem. Naslov pri upravnistvu. 1774

GOBE, suhe kupujem vsako množino, in pla- čujem visoke cene. Skok, Trst, Via Ghega 2. 1738

NAJBOLJSE crme za olepljanje kože, pro- lšajo in pegam, mila, toletne pripomočke priporoča lekarna v Il. Bistrici. 2871

TRGOVSKI POMOCNIK, železninar, izurjen tudi v špeceriji, išče primerne mesta, naj- raje v mestu. Ponudbe pod "železninar" na upravnistvo. 1743

ODDA se takoj v najem, (z ali brez posetvju,) trgovna z vsemi koncesijami, gostilna z vin- sko kletjo, tujskim hlevom in obširno lopo. Cena po dogovoru. Pojavnika daje Božidar Katicelj, Materija, Istra. 1747

UCENCA sprejme Franc Majcen, sedlar v Postojni št. 234. 1761

NOVE POSTELJE L 60, nočne cmavice L 50, chiffoniers L 220, žimnice in vzmeti po zmernih cenah. Via Fonderiv. 3. 1766

DEČEK, krepak se sprejme kot vajenec v pro- dajalno jestvin. Sait, Via Sette fontane 227. 1768

POZOR! Krone, bisere, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grosist Bel- leri Vita, via Madonnina 10, I. 82

KRONE, goldin, rje plačujem po cenah, ki jih drugi ne morejo plačevati. Pondares 6, I. nadst., desno. 57

POZOR! Nujno potrebujem mnogo srebra, po najvišjih cenah plačuje po najvišjih cenah. Via Malcanton 7, II. levo. 1594

EGIPTOVSKI profesor grafoogije pove karak- ter in usodo življenja. Sprejema od 13 do 19 v Trstu, via Carducci 24, V. 1714

Vsem sorodnikom, prijateljem in anancem na- znanjamo nenadomestno izgubo, ki nas je zadela: Vsemogočni je danes, ob 8. uri pop., nenadoma poklical k Sebi, previdnega s sv. sakramenti na- šega blagega, nad vse dobrega sopraga ozi. očeta, gospoda

Ivana Tušar

ručni, uradnik v pokolu.

Truplo nepozabnega pokojnika se položi k več- nemu počitku v ponedeljek, 26. t. m., ob 4 po- pa, na pokopališče pri Sv. Križu.

Sv. mase zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Barbare.

Blaga pokojnika priporočamo v molitev.

IDRIJA, 23. septembra 1922.

Zalujoča rodbina Tušarjeva.

Brez vsakega posebnega obvestila. 619

ZAHVALA.

Podpisani se prisrčno zahvaljujemo vsem onim, ki so spremljali k zad- njemu počitku našo ljubljeno hčerko

INES.

Kobarid, 23. septembra 1922.

Družina PRAVATO.

620

Advokat

D.r M. Vratovč

je otvoril pisarno

v Trstu, via del Lavatoio št. 1.

618

Velika zaloga vina, žganja in likerjev

JAKOB PERHAUC

ustanovljena leta 1879

Trst, via S. T. Xydias št. 6, telefon 2-06.

Vedno v zalogi in po cenah izven vsake konkur- ence: pristen istrski tropinovec, kraški brinjsvec in kraški slivovec.

Lesni izdelki: šumeča vina kakor šampanjec, šumeči istrski refošci Lacrima Christi in druga.

Specialiteta: Iščiči konjak in Crema marsala ter raznovrstni likerji in sirupi, kakor pristani malino- vec in drugi. (50)

PODLISTEK

Igralec, ki dobiva

Spisal Mavričij Jokai

Iz madžarskega izvirnika poslovenil

Ivan Košičal

1. NA DRAŽBI PRODANA GRADOVA

Končana je bila velika evropska vojna; veliki osvovjevalec svetá je že sedel tam na otoku Sv. Helene; zavezniki pa so restavri- rali v Parizu Francijo. Številna na novo ustvarjena kraljevstva in republike so se po- vrnila k svojim nekdanjim vladarjem. Tudi ilirskemu kraljestvu je bil "binkoštni dan" minil in iz njega je postalo zopet "ogrosko primorje", "Istra" in "Hrvaško". Pisano življenje je imela ta dežela; v teku enega človeškega veka je šestkrat zamenjala go- spodarja: bila je posest beneškega doža, rimskega (nemškega) cesarja, ruskega car- ja, francoskega cesarja, novič ruskega ce- sarja, potem ilirskega kralja, nazadnje pa se je zopet povrnila k rimskemu cesarju, ki je ob enem tudi ogrski kralj. Zadnjičkrat so se umeknili Francozi iz gradov Primorja. Zgoraj na Dunaju je izdal najvišji dvorni in vojni računski urad ukaz, da je treba iz-

med teh številnih preostalih gradov tiste, ki so za utrdbo nerabni, na dražbi prodati. Iznebiti se jih je treba za vsako ceno.

Tudi v bližini naše lepe Reke sta dva taka gradova: eden je Trsat, tik nad me- stom, drugi pa je Frankopanski grad zra- ven Kraljevice. Oba so licitirali v poslopju divizijske komisije na Reki.

Grad Trsat ustreza popolnoma vsem višjim pojmom romantičnosti, bodisi da ga ogleduješ od daleč ali iz bližine; Franko- panski grad pri Kraljevi pa nudi tako iz- daljine kakor iz bližine ostrašujoč pogled; naj gre potnik mimo njega s kopnega ali pa z morske strani, se mu usili misel: "Ne, tukaj ne bi hotel stanovati."

Sicer pa to zdaj ne dela razlike: kadar pride do dražbe, se ne upošteva, kaj je za slikarja zanimivo. Zdi se pa, da se pri tej znameniti dražbi ne upošteva niti drugi, najnavadnejši pogoji. Na primer taki na- vadni pogoji, da pokažejo tistim, ki hočejo grad kupiti, vsaj stavbni načrt poslopja, ki pride na dražbo, da lahko vidijo, kolikšen je grad, koliko sob, koliko dvoršč, koliko stolpov je v njem, v katerih sobah je mo- góče stanovati, ali je kaj kleti in podzemelj- skih stanovanj. Nič od vsega tega; tukaj nič ne razkazujejo. To se utegne zdeti zelo čudno, — dokler človek ne sliži vzkljene cene.

"Grad Trsat — sto goldinarjev! Kdo daje več